

השופר

בראש השנה תוקעים בשופר. קול השופר פותח שערי שמים, הוא מעורר אותנו לחזר בתשובה. התקיעה בשופר היא מצוה מהתורה, המטרה היא לגרם לאדם לחשב על מעשיו בשנה החולפת ועל הדברים בהם הוא יכול להשתפר בשנה הבאה.

השופר שמשתמשים בו הוא בדרך כלל מקרו של איל. ישנם כמה סוגי תקיעות - תקיעה פשוטה, שברים (תקיעות קצרות יותר), ותרועה (צליל ארוך). בסך הכל יש 100 תקיעות שופר בסדר קבוע. התוקע צריך להיות מאוד מנסה כדי לתקע נכון. בין התקיעות, אומרים גם פסוקים ותפלות מיחדות. בסיום התפלה, יש תקיעה מיחדת שנקראת "תקיעה גדולה".

חתימה:

- 1.
- 2.
- 3.

השופר

מהם שלשת סוגי התקיעות בשופר?
א. תקיעה, שברים ותרועה
ב. תקיעה קצרה, ארקה ובינונית
ג. תקיעה חזקה, חלשה ובינונית

כמה תקיעות יש בסך הכל בתפלות ראש השנה?

- א. 10
- ב. 50
- ג. 100

אילו רגשות עולים בך כשאתה שומע את תקיעת השופר?

הסבר מדוע לדעתך התקיעה מעוררת רגשות אלה.

תְּשֻׁלִיף

בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אַחֲרֵי תְּפִלַּת מְנַחָה וְלִפְנֵי שְׁקִיעַת הַחֲמָה, נְהוּג לַעֲרֹךְ "תְּשֻׁלִיף" לְיַד מְקוֹר מַיִם. בְּתְּפִלָּה מִיַּחְדָּת זוֹ מְבַקְשִׁים מֵה' שְׂיִמְחַל לָנוּ עַל הַחֲטָאִים שֶׁעָשִׂינוּ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה.

הַתְּפִלָּה נִקְרָאת "תְּשֻׁלִיף" עַל שֵׁם הַבְּקָשָׁה שֶׁבִּפְסוּק: "תְּשֻׁלִיף בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטְאוֹתֵם" - שֶׁמְבַטֶּאת אֶת הַבְּקָשָׁה לְהִשְׁלִיף אֶת הַחֲטָאִים וְהַעֲבִירוֹת לְמַצּוֹלוֹת הַיָּם, וְלָתֵת לַמַּיִם לְנַקּוֹת אוֹתָם מֵאֲתָנוּ.

חתימה:

- 1.
- 2.
- 3.

תְּשֻׁלִיף

מִתִּי נוֹהֲגִים לוֹמַר אֶת תְּפִלַּת הַתְּשֻׁלִיף?
(א) בְּלֵיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
(ב) בְּבִקְרַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית
(ג) בְּיוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה אַחֲרֵי תְּפִלַּת מְנַחָה וְלִפְנֵי שְׁקִיעָה.

מֵהִי הַמְטָרָה הָעִקְרִית שֶׁל תְּפִלַּת הַתְּשֻׁלִיף?
(א) לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאֵי הַשָּׁנָה
(ב) לְהוֹדוֹת לַה' עַל הַשָּׁנָה הַחֹלְפֹת
(ג) לְבַקֵּשׁ בְּרָכָה לְשָׁנָה הַחֹדֶשֶׁת

מִדּוּעַ הַתְּפִלָּה נִקְרָאת "תְּשֻׁלִיף"?
(א) עַל שֵׁם הַפְּסוּק "תְּשֻׁלִיף בְּמַצּוֹלוֹת יָם"
(ב) מִשּׁוֹם שֶׁזֹּרְקִים פְּרוּרֵי לֶחֶם בְּמַיִם
(ג) עַל שֵׁם מְנַהֵג נְעוּר הַכִּיָּסִים בַּסּוּף

מִדּוּעַ עוֹשִׂים אֶת הַתְּשֻׁלִיף דְּזָקָא לְיַד מַיִם?

סימני החג

הערב ירד והמשפחה התאספה סביב השלחן החגיגי לסעודת ראש השנה.

אמא הכינה מטעמים מיוחדים לכבוד החג - ארז מתוק, פלפלים ממלאים וסלקים מכל הסוגים. במרכז השלחן התנוססה צלחת גדולה עם תפוחים וסביבה צלוחיות דבש עבור כל אורח - סימן לשנה מתוקה.

אליהו שמח לראות גם את צלחת התמרים המתוקים, הפרי האהוב עליו, ולביבות הכרשה הטעימות שאמא מכינה אף ורק בראש השנה.

"לחיים!" אמר אבא והרים כוסית. "שנה טובה ומברכת!". כלם חיכו ונגעו זה בכוסו של זה.

אליהו שמח לראות את ראש הדג - הוא קנה שהשנה יהיה תלמיד מצטיין בכיתה! ויותר מקף, שיהיה דגמה עבור חביו.

האכל הטעים, הברכות והשלחן המקושט הכניסו את כלם לאוירת החג. בזמן שהיה שקוע במחשבות, אבא הגיש לשלחן עוגת דבש טעימה שאפה במיוחד לראש השנה. אליהו טעם מהעוגה, פיו התמלא בטעם מתוק במיוחד, הוא ידע שזו הולכת להיות שנה נהדרת.

חתימה:

- 1.
- 2.
- 3.

סימני החג

מי הגיש עוגת דבש לשלחן?

- א. אמא
- ב. אליהו
- ג. אבא

מתי אמא מכינה לביבות כרשה?

- א. רק בראש השנה
- ב. בכל ארוחת ערב
- ג. רק בשבת

מה קנה אליהו שיקרה השנה?

- א. שיהיה דגמה לחביו
- ב. שיקבל הרבה מתנות
- ג. שיאכל הרבה עוגות

איזו אוירה שררה בסעודה?

- א. אוירה עצובה
- ב. אוירת חג שמחה
- ג. אוירה מתוקה

שמות החג

מה אנחנו מתבקשים לעשות בחדש אלול?

- א. לצום
- ב. לחזר בתשובה
- ג. לאכל סעודות חגיגיות

מה קורה ביום הדין?

- א. האל גוזר את גורל האנשים לשנה הבאה
- ב. יש חגיגה גדולה
- ג. אנשים אוכלים סעודה חגיגית

מתי מתבצעת ההכנה ליום הדין?

- א. בחדש אלול
- ב. בחדש ניסן
- ג. בחדש תמוז

מהי משמעות יום הזכרון בראש השנה?

- א. יום לזכר את החטאים
- ב. יום לבקש מהאל שיזכר אותנו לטובה
- ג. יום לשכח מהעבר

שמות החג

לראש השנה יש מספר שמות:

ראש השנה - שם זה מקורו בספרות חז"ל ומצין שמדובר בראשית השנה בלוח העברי.

יום תרועה - שם זה מופיע בתורה ומתייחס למצות תקיעת שופר הנהיגה ביום זה.

יום הדין - ביום ראש השנה כל הברואים עומדים לפני בורא עולם למשפט, והוא גוזר את גורלם לשנה הבאה. ההכנה ליום הדין מתבצעת במהלך חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, בו עלינו לחזר בתשובה ולשפר את מעשינו.

יום הזכרון - הזכרון הוא חבור. כל עוד אנחנו זוכרים משהו, הוא מלנה אותנו. ביום זה אנחנו מבקשים להתחבר אל ה' ומקוים שיזכר אותנו לטובה.

חתימה:

- 1.
- 2.
- 3.

יום הכפורים

יום הכפורים חל בעשרה בתשרי, עשרה ימים לאחר ראש השנה, והוא יום קדוש ביותר בלוח השנה היהודי.

ביום זה נהוגים חמשה אסורים מרכזיים:

- ביום כפור אסור לאכול ולשתות, כלומר צריך לצום.
- ביום כפור אסור לרחץ את הגוף.
- ביום כפור אסור למרח משחות ושמן על הגוף.
- ביום כפור לאיש ולאשה נשואים אסור לגעת זה בזה.
- ביום כפור אסור ללבש נעלים שעשויות מעור.

מה מתר לעשות ביום כפור? בדרך כלל נהוג ללבש בגדים לבנים, להרבות בתפלה בבית הכנסת, להתנדות על חטאים ולבקש סליחה האחד מהשני. זה יום שמקדש לחשבון נפש ולהתנתקות מכל מה שחמרי.

חתימה:

- 1.
- 2.
- 3.

יום הכפורים

מתי חל יום הכפורים?

- א. בעשרה בתשרי
- ב. באחד בתשרי
- ג. בעשרים בתשרי

כמה אסורים מרכזיים יש ביום הכפורים?

- א. 3
- ב. 4
- ג. 5

אילו אסורים נהוגים ביום זה?

- א. אכילה, שתיה, רחיצה
- ב. עבודה, נסיעה, טיולים
- ג. צפייה בטלוויזיה, שמוש באינטרנט, קריאה

מה עושים בבית הכנסת ביום זה?

- א. אוכלים ושותים
- ב. ישנים ונחים
- ג. מתפללים

חג הסוכות

חג הסוכות זה אחד החגים הכי כיפיים בשנה. בחג הסוכות כל בני משפחתי אוכלים וישנים בסוכה מיוחדת מחוץ לבית.

את הסוכה בנינו בעצמנו מקרשים שאספנו בשכונתנו. לקראת החג, הלכתי עם הורי ואחותי למתחם קטן ליד בית העירייה, שם עובדי העירייה ערמו כפות תמרים שגזמו מעצי הדקל ברחבי העיר. כפות התמרים הם ענפים גדולים של עצי הדקל שמשמשים אותנו כדי להקים סכך לסוכה. חשוב שמבעד לסכך יראו הכוכבים.

הסוכה שלנו נראית כמו בקתה קטנה. אנחנו מקשטים אותה בפרות יפים, ציורי ילדים ונירות צבעוניים וזוהרים, את חלקם הכנו ואת חלקם אמא קנתה בחנות היצירה.

בסוכות אנחנו אוכלים, לומדים ומשחקים בסוכה. בכל אחד מימי החג מגיעים אלינו האשפזין, האורחים. חלקם אורחים אמתיים כמו דוד השכן או הדודה לאה, וחלקם אשפזין קדושים כמו אברהם, יצחק ויעקב. עבורם אנו משאירים כסא ריק ליד השלחן. זה כיף לאכל בסוכה ולישן על המטה המתקפלת. בלילה בשקט אני מביט בכוכבים, ובאבא הישן, ולוחש תודה.

חתימה:

- 1.
- 2.
- 3.

חג הסוכות

איפה בונים את הסוכה?

- א. מחוץ לבית
- ב. בתוך הבית
- ג. במתחם עירוני

מה מהבאים שמש את הילד ואת משפחתו כסכך?

- א. ענפי דקל
- ב. קרשים
- ג. בדים צבעוניים

מדוע חשוב שמבעד לסכך יראו כוכבים?

- א. כדי שיהיה אור צח
- ב. כדי שיוכלו לראות את הלילה
- ג. כחלק מפלילי בניית הסוכה

מה עושים בסוכות בסוכה?

- א. רק אוכלים
- ב. אוכלים, לומדים, משחקים וישנים
- ג. רק ישנים

אַרְבַּעַת הַמִּינִים

בַּחַג הַסְּכוּת יֵשׁ מִצְוָה מִיְחַדֵּת לְבָרֵךְ עַל אַרְבַּעַת הַמִּינִים - אֶתְרוֹג, לוּלֵב, הֶדְס וְעֶרְבָה. אֵלּוּ הֵם אַרְבַּעַת מִינֵי צוּמַח שֶׁהִ' צִוָּה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִטַּל בְּיַדֵּיהֶם בַּחַג הַסְּכוּת, וְהֵם מְסַמְּלִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל.

הָאֶתְרוֹג הוּא פְּרִי הָדָר, צָבָעוּ צָהָב וְצוּרְחוּ כְּמוֹ לֵב. יֵשׁ לוֹ טַעַם וְגַם רִיחַ. הָאֶתְרוֹג מְסַמֵּל אֶת הַיְהוּדִים שֵׁשׁ בָּהֶם תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

הַלוּלֵב הוּא עֲנַף דָּקָל, יֵשׁ לוֹ טַעַם אֶף אִין לוֹ רִיחַ- הוּא מְסַמֵּל יְהוּדִים שְׂיֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה אֶף לֹא עֲסוּקִים בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

הַהֶדְס- עָלֵי הֶדְס יִרְקִים וְרַעֲנָנִים, הוּא רִיחָנִי אֶף חֶסֶר טַעַם. מְסַמֵּל אֶת הָאֲנָשִׁים שְׁעוֹשִׂים מִצְוֹת אֲבָל אֵינָם יוֹדְעִים תּוֹרָה.

לְבַסּוֹף, הָעֶרְבָה - עֲנָפִים שֶׁל עֵץ הָעֶרְבָה, לֹלֵא טַעַם וְלֹלֵא רִיחַ. מְסַמֵּלֵת אֶת אֵלּוּ שֶׁלֹּא לָמְדוּ תּוֹרָה וְלֹא עוֹשִׂים מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

יְחַדְיוּ, אַרְבַּעַת הַמִּינִים מִיְצָגִים אֶת שְׁלֵמוֹת הָאָדָם וְהָעַם הַיְהוּדִי. בְּסִפְּקָה אָנוּ מְבָרְכִים עֲלֵיהֶם יְחַד וּמַטִּים אוֹתָם לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם כְּדֵי לְהוֹדוֹת לָהּ, וְאוּלַי גַּם כְּדֵי לְזַכֵּר שְׁלֵמוֹת שְׁאֲנַחְנוּ שׁוֹנִים, כְּלָנוּ חֵלֶק מֵעַם יִשְׂרָאֵל וְלִכְלָנוּ יֵשׁ מְקוֹם.

חתימה:

- 1.
- 2.
- 3.

אַרְבַּעַת הַמִּינִים

כַּמָּה מִינֵי צְמָחִים יֵשׁ בְּאַרְבַּעַת הַמִּינִים?

- א. 2
- ב. 3
- ג. 4

אֵיזָה מִהַמִּינִים הוּא פְּרִי?

- א. עֶרְבָה
- ב. לוּלֵב
- ג. אֶתְרוֹג

מָה מְסַמֵּל הַלוּלֵב?

- א. אֲנָשִׁים שְׂמֻקְיָמִים מִצְוֹת אֲבָל לֹא יוֹדְעִים תּוֹרָה
- ב. אֲנָשִׁים שְׂיֹדְעִים תּוֹרָה וּמְקִיָּמִים מִצְוֹת
- ג. אֲנָשִׁים שְׂיֹדְעִים תּוֹרָה וְלֹא מְקִיָּמִים מִצְוֹת

מִתִּי מְבָרְכִים עַל אַרְבַּעַת הַמִּינִים?

- א. בְּכָל יוֹם
- ב. בְּשַׁבָּת
- ג. בַּחַג הַסְּכוּת

הושענא רבה

חג סכות נחגג שבועה ימים. היום האחרון נקרא "הושענא רבה". ביום זה ישנם מספר מנהגים שנהוגים בקהלות ישראל:

הקפות - ביום הושענא רבה אנו מקיפים את הבימה שבע פעמים, ומוסיפים תפלות רבות לגשמי ברכה, פרנסה טובה, ביאת המשיח ועוד.

בתם אמירת ה"הושענות" נוטלים חמש ערבות וחובטים אותן בקרקע, ולאחר-מכן אומרים 'יהי רצון' שחבר למעמד מיוחד זה.

נסוף המים - בבית המקדש היו נוסכים מים על גבי המזבח בחג הסכות, ואלו היום אנו זוכרים את המנהג הזה על ידי שפיכת מים.

חביטת הערבה - בסיום התפלה וההקפות מכים על הקרקע או על הספסלים בבית הכנסת ב־5 ערבות מאגדות יחד, כסגלה לגשם בעונה הבאה.

בליל הושענא רבה נוהגים רבים להשאר ערים כל הלילה ולהקדיש אותו ללמוד תורה מתוך סדורים של "תקון ליל הושענא רבה" או למוד תורה על פי בחירה אישית של הלומד. מקבל לקרא בספר דברים, ולאחריו לומר תהלים, מפני שכתובת ספר תהלים מיחסת לדוד המלך, והוא גם האשפיז ביום הושענא רבה.

חתימה:

1.
2.
3.

הושענא רבה

מתי חל הושענא רבה?

- בתחלת חג הסכות
- באמצע חג הסכות
- ביום האחרון של חג הסכות

כמה ערבות לוקחים בהושענא רבה?

- שבע ערבות
- שלוש ערבות
- חמש ערבות

מה עושים עם הערבות בסוף התפלה?

- אוכלים אותן
- מניפים אותן
- מכים אתן על הרצפה

מי האשפיז בליל הושענא רבה?

- שלמה המלך
- דוד המלך
- משה רבנו

שְׁמַחַת תּוֹרָה

שְׁמַחַת תּוֹרָה הִיא הַחֵג הָאֲחֵרוֹן בְּחַגי תְּשֵׁרֵי. הִיא חֵלָה בַּיּוֹם שְׁאֲחֵרֵי הוֹשַׁעְנָא רַבָּה (בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל יוֹם זֶה נִקְרָא "שְׁמִינֵי עֶצְרַת").

שְׁמַחַת תּוֹרָה הוּא יוֹם שְׁמֵחָה גְּדוּלָה, בּוֹ אָנוּ חוֹגְגִים וְשִׂמְחִים בַּתּוֹרָה. בַּיּוֹם הַזֶּה מְסִימִים מַחְזוֹר שְׁנֵתִי שֶׁל קְרִיאַת הַתּוֹרָה, וּמִיד מִתְחִילִים לִקְרֹא מִחֲדָשׁ מֵהַתְּחִלָּה.

בְּבֵתֵי הַכְּנֶסֶת נַעֲרָכוֹת תְּפִלוֹת וְרוֹקְדִים עִם סִפְרֵי הַתּוֹרָה. מוֹצִיאִים אֶת כָּל סִפְרֵי הַתּוֹרָה מֵאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ וּמְכַבְּדִים בְּקְרִיאָה אֶת כָּל הַצְּבוּר. אִם יְלָדִים רַבִּים מְגִיעִים וְשָׂרִים שִׂרִים וְרוֹקְדִים עִם סִפְרֵי הַתּוֹרָה.

הַשְׂמֵחָה בְּשְׁמַחַת תּוֹרָה הִיא עַל הַזְכוּת הַגְּדוּלָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ לְלַמַּד תּוֹרָה. אָנוּ שִׂמְחִים עַל הַתּוֹרָה שְׁנֵתֵנוּ לָנוּ הַקַּב"ה, וְעַל הַהַזְדַּמְנוֹת לְהִתְחִיל שׁוּב מִחֲדָשׁ וְלְלַמַּד תּוֹרָה בְּשָׁנָה הַחֲדָשָׁה.

שְׁמַחַת תּוֹרָה מְסַמֶּלֶת אֶת הַקֶּשֶׁר הַנִּצְחִי וְהַעֲבָה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל לַתּוֹרָה. זֶהוּ יוֹם חֵג גְּדוֹל לְכָל יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל.

חתימה:

1.
2.
3.

שְׁמַחַת תּוֹרָה

מִתִּי חֵלָה שְׁמַחַת תּוֹרָה?

- א. בְּתַחֲלַת חֵג הַסְּכּוֹת
- ב. בְּאַמְצַע חֵג הַסְּכּוֹת
- ג. בַּיּוֹם לְאַחֵר הוֹשַׁעְנָא רַבָּה

מָה עוֹשִׂים בְּשְׁמַחַת תּוֹרָה עִם סִפְרֵי הַתּוֹרָה?

- א. קוֹרְאִים בָּהֶם כְּרָגִיל
- ב. מוֹצִיאִים אוֹתָם מֵהָאֲרוֹן וְרוֹקְדִים אֹתָם
- ג. מְחַבִּיאִים אוֹתָם בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְנוֹתְנִים לְיְלָדִים לְחַפֵּשׁ

מִתִּי מִתְחִילִים מִחֲדָשׁ לִקְרֹא בַּתּוֹרָה בְּשְׁמַחַת

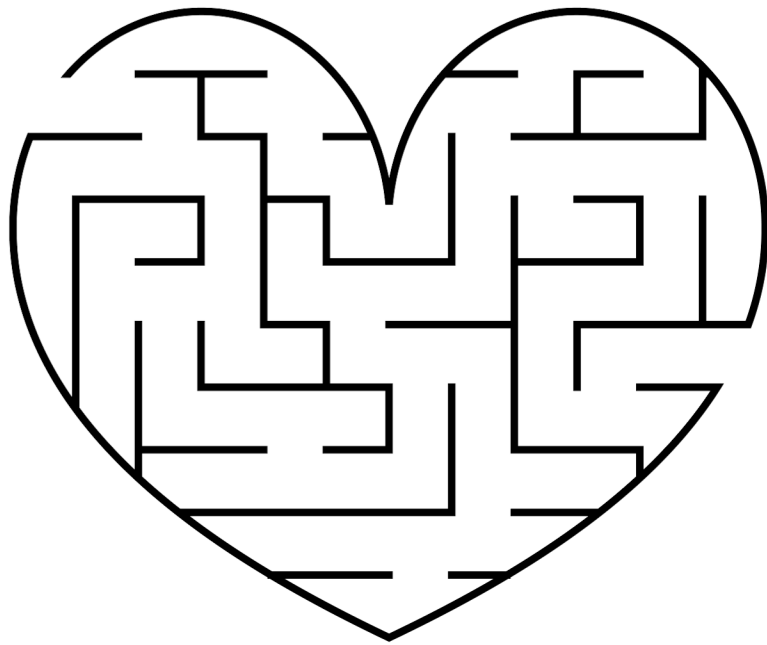
תּוֹרָה?

- א. בְּתַחֲלַת הַשָּׁנָה הַבָּאָה
- ב. מִיד בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם
- ג. בְּחֻנְכָּה

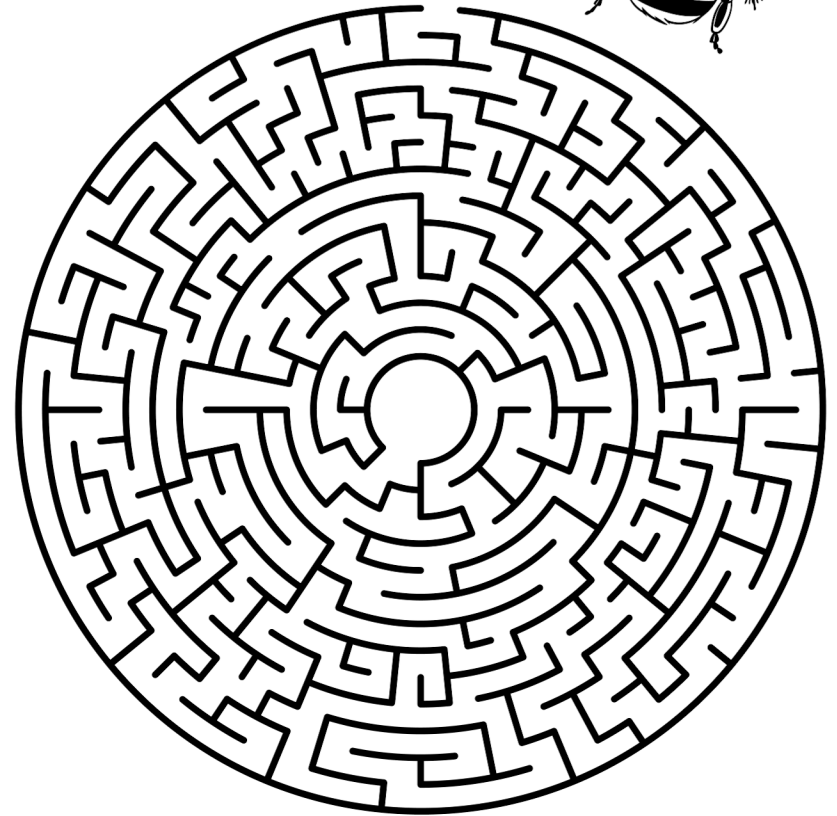
עַל מָה אָנוּ שִׂמְחִים בְּשְׁמַחַת תּוֹרָה?

- א. עַל סִיּוֹם לְמוֹד הַתּוֹרָה
- ב. עַל קְבַלַת הַתּוֹרָה
- ג. עַל כֹּךְ שְׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִקְרֹא

מְבוּכִים

מְבוּכִים

הַכֶּנֶת אֶגֶרֶת

לְכַבֹּד:

בְּאַהֲבָה,

נִפְתָּן לְכַתֵּב:

שָׁנָה טוֹבָה, שָׁנָה מְתוֹקָה, בְּהַצְלָחָה,
בְּרִיאוֹת, אֲשֶׁר, בְּרַכָּה

צְבִיעָה

שְׁנָה טוֹבָה

